

C A R D I G A N - S H I R E.

B OCTOPITARO , sive
S. Davidis promontorio re-
troacta oblique in Ortum
littora vasto & lunato finu-
mare admittunt , cui tertia
Dimetarum regio incumbit ,

quæ Anglis *Cardiganshire* ap-
pellatur , Britannis *Sire Aber-*
tivi, vetustis scriptoribus *Ceretica*, à Carataco Re-
ge, si quis existimet, è suo sensu, non antiquorum
authoritate hæc ejus deprompta videatur con-
jectura : & tamen celeberrimum illum Carata-
cum hic rerum potum fuisse legimus. Campe-
stris est hæc regio ad Occasum, qua mare prospic-
it, ut ad Meridiem, qua *Tivius* flu. Maridunen-
ses secludit : ab Ortu autem & Aquilone , qua
Brechinenses & Montgomerienses spectat, con-
tinui montes pabulo fœundi perpetua latera
trahunt , sub quibus passim diffunduntur lacus.
Non urbibus, sed tuguriolis , hanc olim, ut reli-
qua Wallia , fuisse distinctam ex illo principi sui
Carataci dicto colligatur , qui cum Romæ splen-
dorem & amplitudinem captivus perlustrasset,
Itane, inquit, cum hæc & hujusmodi habeatis ,
nostra tuguriola concupiscitis ? Quæ sunt tamen
vetustioris nota paucis percurramus.

Tivius flu. Ptolemæo *TVEROBIVS*, corru-
pte pro *Dwr Tivius*, id est , *Tivius* flu. è lacu *Lin-*
Tiv, sub montibus , quos dixi, primum axis im-
peditus , & fremens sine alveo devolvitur , per
lapidosum admodum tractum , juxta quem ad
Ross nundinæ pecuariæ montanorum frequentis-
simæ celebrantur , donec *Stratfleur* , cœnobium
jampridem Cluniacensem, montibus circunda-
tum accesserit. Inde alveo recepto per *Tregaron*,
& *Landeri brevi*, in Davidis Menevensis Episcopi
memoriam constructum , & nominatum defluit,
ubi ille frequenti Synodo Pelagianam hæresim in
Britannia renascentem, & sacris Scripturis, & mi-
raculo labefactavit , excrescente , ut ferunt, sub
eo in tumulum terra, qua ille concionatus. Huc
usque, & etiam ulterius in Meridiem se agit *Tivius* ad
Law *Beder* mercatorum oppidulum. Hinc
converso in Occasum cursu *Tivius* latior fertur ,
propeque *Kilgarran* lapsus , ruit ex alto præceps ,
& *Salmonis saltum* facit, de quo modo dixi. Salmo-
nibus enim est feracissimus, olimque solus Britan-
nicorum fluviorum , ut creditit Giraldus Cam-
brensis, Castores habuit. Animal hoc est amphibi-
um , pedibus prioribus caninis , posterioribus
anserinis , pelle cinerea subnigra , cauda oblonga ,
lata, & cartilaginea, qua fluitans gubernacu-
li vice utitur. De quorum solertia multa obser-
vavit Giraldus ille, sed hodie hic comparent pla-
ne nulli.

Cardigan. Vix duobus hinc milliaribus Cardigan abest ,
Britanni *Aber-Tiv*, id est , *Tivii ostium* nominant ,
præcipuum hujus regionis oppidum , à Gilberto
filio Richardi Clarenſis munitionibus firmatum ,
quod postea proditione deditum diruit Rhesus
filius Gruffini, capto Castellano Roberto *Fitz-Ste-*
*phe*n, Stephanidem nonnulli vocant, qui (cum diu

precario animam inter infenos Wallos traxisset ,
demum ea lege liberatus , ut possessionibus in
Wallia renunciaret) primus è Normannico ge-
nere Hiberniam auspicato cum exigua militum
manu intravit , & Anglis aditum sua virtute ape-
ruit.

A *Tivii* ostio molliter recedit littus plurimis ri-
vulis pervium, inter quos , superiori agri parte
memorandus est , quem Ptolemaeus memorat ,
STVCCIA, cujus nomen etiam hodie integrum
in ore vulgi versatur, *Istwith* scilicet; qui ad son-
tes, plumbi habet venas, & ad ostium *Aber-y-istwith*
oppidum totius conventus copiosissimum , quod
Gilbertus etiam ille Clarenſis muris armavit , &
Gualterus *Bec* Anglus diu contra Wallos tutatus
fuit. Huic adjacet *Lhan Badern* *Vaur* id est *Fanum*
Paterni magni, qui ex Armorica oriundus *Ceretico-*
rum (ut habet ejus vita) *ecclesiam* & *pascendo rex* ,
& *regendo pavit*. Cujus memoria templum sedem-
que Episcopalem hic consecravit posteritas. Ve-
rum Episcopatus , ut scribit Rogerus Hoveden ,
quia *Parochiani pastorem suum interfecerant*, olim obfo-
levit.

Eodem quoque ostio in Oceanum etiam se ejicit
Ridol fluvius, è *Plinlimon* monte prærupte altis-
fimo descendens , qui Aquilonarem agri partem
claudit , & è suo gremio *Sabrinam* & *Vagam* nobilis-
simæ, quæ dixi, flumina, effundit. Nec multum
supra *Stuccia* ostium *Deri* fluvius, qui inter hanc
& *Merionith* regionis limitis vice fungitur, in ma-
re se condit.

Vix confirmarant suum in Britannia impe-
rium Normanni , cum statim hanc oram classe
tentarint , & feliciter quidem res successit. Ma-
ritima enim paulatim , regnante Guilielmo Ru-
fo, Wallis extorserunt, sed maximam ejus partem
concesserunt Cadugano filio Blethini , Britanno
prudentissimo, cuius gratia plurimum in univer-
sa Wallia poterat , & quo amicissimo utebantur
Angli. Sed cum ejus filius Oenus juvenis amen-
tia præceps, pacis odio Anglos , & ad venas Fland-
ros assiduis excursionibus infestaret, infelix pa-
ter patrimonio mulctatus, filii commissa luit, qui
& ipse solum vertere coactus , in Hiberniam se
subduxit. *Cereticam* vero Rex Henricus Primus
Gilberto Clarenſi donavit, qui praefidia disposuit,
& castella munivit. Sed Caduganus cum Oeno
filio in gratiam postea ab Anglis receptus , quæ
sui erant patrimonii etiam recepit. Oenus vero
ad ingenium reversus, iterumque res novas mo-
litus, à Giraldo Penbrochensi, cuius uxorem Ne-
stam rapuerat, occiditur. Pater autem in Angliam
abductus mitiores fortunæ vices diu expectavit,
tandemque suis senex redditus, à Madoco nepo-
te ex improviso transfoditur. Rogerus de *Clare*
postea *Cereticam* Henrici II munificentia accepit,
sed Richardo Comite de *Clare*, ejus, ni fallor , fi-
lio, à Wallis, dum terrestri itinere huc contendit,
interempto, Rhesus Suthwalliae Princeps, Anglis
magna strage profligatis, victore exercitu sui de-
mum juris fecit : nihilominus in Anglorum po-
testatem sine cruore sensim denuo recidit.

Britannia.

Ecclesia paroeciales in hoc sunt 64.

P P P P P

O R D E

Cardigan-
shire.

Caratacus
Rex.

Zonaras.

Tuero-
bius fl.

Ross.
Stratfleur.

Kilgarran.
Salmonis
saltus.

Castores
Bevers.

Fitz-Ste-
*phe*n.

Stuccia fl.

Istwith.

Dominus
Cereticus.